

Wandelzoektocht

Anton Bergmann, thuis in Lier

Stad Lier
Paradeplein 2 bus 1
Tel.: 038000300
E-mail: info@lier.be

Archief Lier
Paradeplein 3
Tel.: 038000314
E-mail: Archief@lier.be

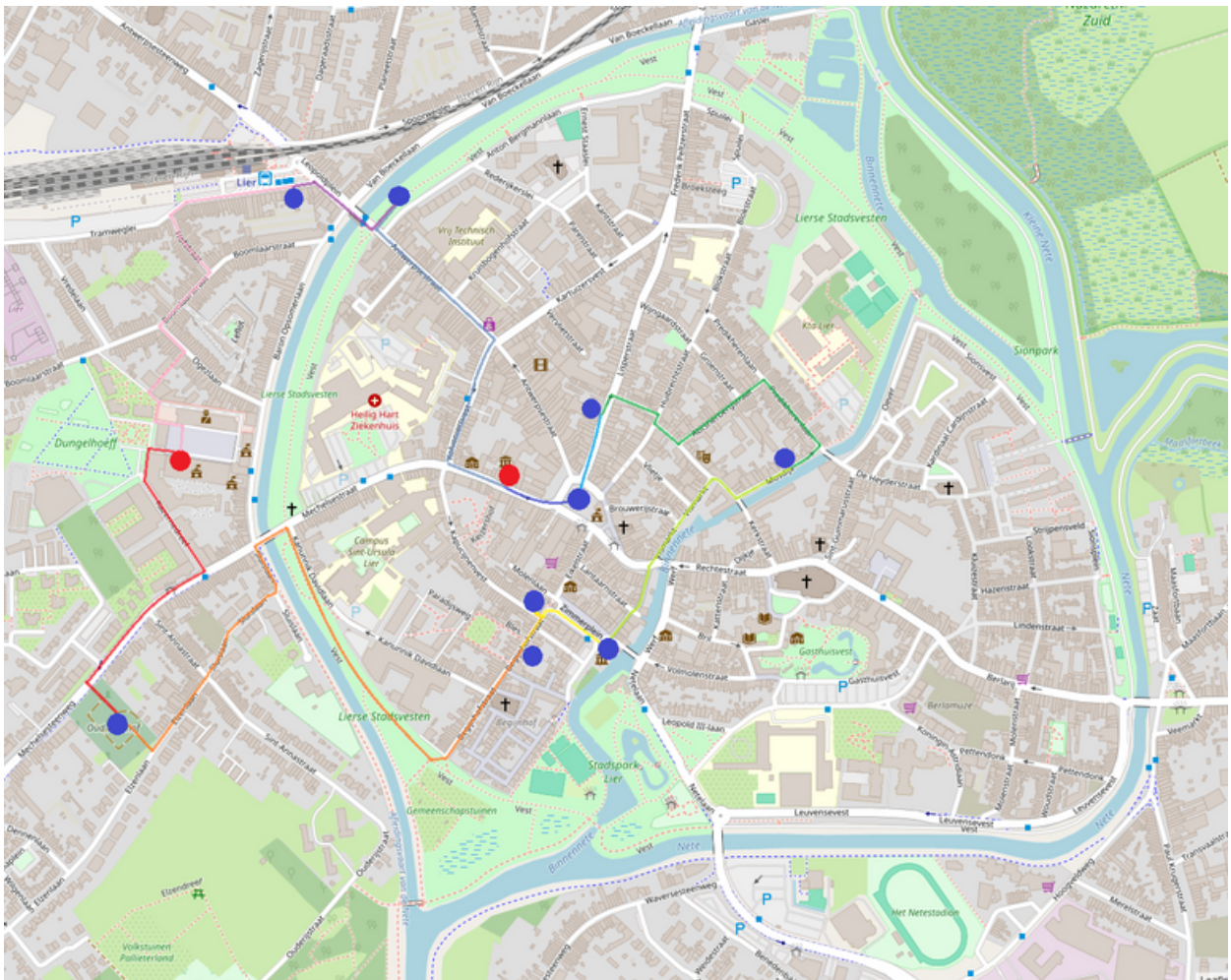
Mini biografie

Anton Bergmann werd geboren als *Antonius Josephus Georgius Franciscus Bergmann* op 29 juni 1835 te Lier. Zijn liefde voor taal en zijn literair talent bleken al van jonge leeftijd. Vanaf zijn studententijd werd zijn werk op verschillende plaatsen gepubliceerd. In 1857 stichtte Bergmann het weekblad *De Lierenaar*, waar hij lange tijd redacteur van was. Na zijn afstuderen vestigde Bergmann zich in 1858 als advocaat (en schrijver) in Lier. Hij trad in het huwelijk met Elisa Van Acker, een notarisdochter. Op 21 januari 1874 stierf Bergmann op 39-jarige leeftijd.

Routeplan - ca. 5 km

Grote versie achteraan

De kleuren op de routekaart komen overeen met de kleuren op de routebeschrijving.

De wandeling begint aan het Archief van stad en OCMW Lier. Sta je op dit moment niet aan het archief? Geen zorgen! Deze wandelroute is een lus en eindigt op dezelfde locatie als waar je begint. Neem een kijkje op de kaart en zoek je eigen startpunt. Vertrek je vanaf het stadsmuseum? Blader dan door tot p. 8 en start de route vanaf daar.

Deze wandeling is uitgestippeld ter gelegenheid van Erfgoeddag 2024 rond het thema 'thuis'. De Lierse schrijver Anton Bergmann (1835-1874), 150 jaar geleden overleden, was thuis in Lier en op deze wandeling nemen we je mee langs enkele plaatsen die van Lier 'thuis' maakten voor Bergmann.

Je bevindt je op het Paradeplein voor het archief. Richt je met je gezicht naar het archief. Je vertrekt naar rechts om naar de Mechelsesteenweg te gaan via de Kazernedreef, waar je links inslaat.

De straat komt uit op de Mechelsesteenweg. Hier sla je rechts af. Je wandelt 250 meter rechtdoor tot aan het zebrapad en steekt de straat over naar de Oude Begraafplaats.

De wandeling begint aan het einde van Anton Bergmanns leven. Bergmann overleed op 21 januari 1874 op amper 39-jarige leeftijd. Op dat moment was hij een belangrijk persoon in Lier. Hij ligt begraven op het 'Oude kerkhof' op de Mechelsesteenweg. Je vindt het graf waar het wandelpad versmalt. Het graf heeft geen gewone grafzerk maar een heus grafmonument. Dit geeft zijn betekenis binnen het Vlaamse literair en Lierse politieke veld duidelijk weer.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be
(SLI001002390)

Nadat je het graf hebt gevonden, steek je de begraafplaats verder door richting de Elzenlaan. De Elzenlaan volg je naar links. Deze straat gaat over in de Sluislaan. Ook deze loop je helemaal af en je volgt de bocht naar links. Aan het kruispunt ga je de brug over en je wandelt de stadsvesten op naar rechts. Blijf op de Felix Timmermansvest wandelen tot aan het oorlogsmonument Den Engel. Wandel links de Begijnhofstraat in.

Aan je rechterkant bevindt zich het Begijnhof van Lier. Dit laten we in deze wandeling naast ons liggen omdat er momenteel renovaties en restauraties bezig zijn. We raden zeker aan om later eens een bezoekje te brengen.

Verder op de Begijnhofstraat, op nummer 17, bevindt zich de notariswoning Van Acker.

In 1858 trouwde Anton met Elisa Van Acker, dochter van een notaris. De families Van Acker en Bergmann waren bevriend en begaven zich in dezelfde sociale kringen. Anton en Elisa groeiden dus in dezelfde omgeving op.

Dit is de notariswoning van haar vader, notaris Modest Van Acker. Het huis is gebouwd in rococostijl. Merk vooral de gesculpteerde houten deur en deurlijst met rocaillemotieven op.

Bron: Archief Lier - www.kempensergoed.be
(SLI001000154)

Iets verderop bevindt zich de Kapucijnenvest aan de linkerkant. Hier vind je wat vroeger een van de rusthoven van Lier was.

Rusthof Van Acker-Peeters werd opgericht in 1903 door de gezinnen Van Acker-Peeters en Bergmann-Van Acker.

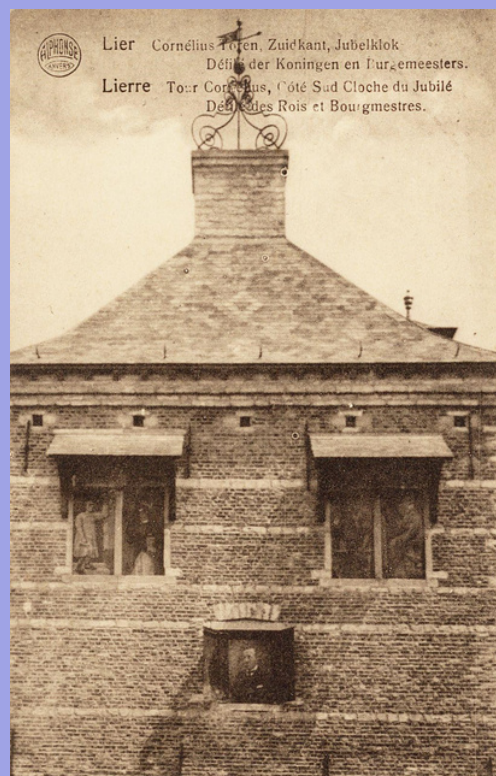
Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001007801)

Je draait terug naar de Begijnhofstraat en richt je naar de Gevangenenpoort. Van hieruit ga je rechts het Zimmerplein op want ook de bekendste toren van Lier speelt een rol in dit verhaal.

De Zimmertoren in Lier is vernoemd naar uurwerkmaker Louis Zimmer. De toren is het resultaat van verbouwingen aan de middeleeuwse Corneliustoren, die deel was van de eerste stadsomwalling. De zuidwestgevel van de toren beeldt enkele portretten af.

Deze geven de vier levensfasen van de mens weer aan de hand van vier figuren. Bertha uit de roman *Ernest Staas* van Bergmann stelt een kind voor. De jongeling is Anton Bergman als student in het hoger onderwijs. De volwassene en de oude man stellen respectievelijk Louis van Boeckel (kunstsmid) en Meneer Pirroen uit *Anne-Marie* van Felix Timmermans voor.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001002145)

Als je de gevel op de foto hebt gevonden, loop je rechtdoor de Papegaaistraat in. Van hieruit blijf je even het water volgen, over het Felix Timmermansplein en de Vismarkt. De Vismarkt volg je, tot je aan de Aragonstraat rechts kan inslaan. Je keert terug naar het water en zoekt een oude school op de Mosdijk.

Mosdijk 12-14 had vele functies voor het in 1850 tijdelijk ingericht werd als studielokaal voor het Latijns stadscollege. Hier genoot Bergmann zijn lagere Latijnse klassen.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001024526)

Je volgt het water verder tot aan de brug en slaat dan twee keer links af, eerst op de Predikherenlaan en daarna de Abtsherbergstraat op. Deze loop je helemaal af en je slaat rechts de Vredebergstraat in, tot op de Huibrechtstraat waar je schuin oversteekt naar de Kammenstraat. Volg dit straatje tot in de Lisperstraat. Hier vind je het eerste hoofdstuk in Anton Bergmann zijn levensverhaal.

Op deze locatie, Lisperstraat 35, stond het geboortehuis van Anton Bergmann. Helaas staat het er vandaag niet meer, maar Bergmann is er niet vergeten. De nieuwe residentie is naar hem vernoemd.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001028874)

Je gaat nu naar het centrum van de stad: de Grote Markt. Deze plaats vormde een thuis voor Bergmann in drievoud. Er is veel veranderd door de jaren heen, maar er is ook veel hetzelfde gebleven. Soms moet je alleen goed en net iets hoger kijken.

Het huis waar Anton en zijn vrouw Elisa na hun huwelijk gingen wonen om zelf een gezin te stichten, heet Sevensterre. Het gebouw werd zwaar beschadigd tijdens de Eerste Wereldoorlog maar is erna mooi heropgebouwd.

Bron: Archief Lier - www.kempensergoed.be (SLI001000391)

Bergmanns vader, die burgemeester was van Lier, woonde een tijd in het huis ernaast dat 'De Gulden Leeuw' heette. Dit gebouw staat er echter niet meer en is vervangen door een nieuwbouw.

De twee huizen waren via de tuin met elkaar verbonden en elke dag ging Anton Bergmann via die weg naar het huis van zijn vader om op diens kantoor samen te werken.

In dit gebouw, bekend onder de naam 'De Roos', huisden een liberaal leesgezelschap waar Anton Bergmann en zijn vader lid van waren.

Bron: Archief Lier - www.kempensergoed.be (SLI001016733)

Je verlaat de Grote Markt en slaat de Florent van Cauwenberghstraat in. Je kan hier even binnenspringen bij het stadsmuseum Lier.

Aan het einde van de Florent van Cauwenberghstraat sla je rechts af op de Kolveniersvest. Hierna ga je links de Antwerpsestraat in. Deze loop je af tot aan de vest. Hier wandel je aan de rechterkant op en vind je je weg naar het Anton Bergman standbeeld.

In 1898 werd Bergmann geëerd met een standbeeld op de Lierse stadsvesten. Het betreft een borstbeeld van Bergmann, gemaakt door Frans Joris, met aan de voet twee kinderen: Bertha en Ernest, en een huldentak gemaakt door Louis van Boeckel.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001024699)

Anton Bergmann en Ernest Staas, het hoofdpersonage uit zijn roman, zijn beiden vereeuwigd in de straten van Lier. De Anton Bergmannlaan loopt parallel met deze vest en de Ernest Staaslei sluit hier rechts op aan.

Je keert op je passen terug en steekt aan het einde van de vest de brug over naar het Leopoldplein. Let hierbij op dat je aan de linkerkant van de autotunnel blijft wanneer je verder het plein opwandelt, naar de volgende locatie.

Het oude casino was een plaats waar Bergmann vaak te vinden was. Het casino dat je hier ziet is in de jaren 1930 afgebroken, maar er staat nog steeds een oud casino op het Leopoldplein. Neem een foto van dit gebouw. Tip: je kan er tegenwoordig iets gaan drinken en eten op de gelijkvloers.

Bron: Archief Lier - www.kempenserfgoed.be (SLI001033591)

Je keert hierna terug naar het archief. Je volgt daarvoor het Leopoldplein verder en slaat linksaf de Hofstraat in. Vervolgens ga je op de Boomlaarstraat rechts tot aan de Ogezlaan, waar je inslaat. Hier vind je bij huisnummer 49 een doorgang, volg deze gangen en je vindt je weg terug naar het Paradeplein.

Faciliteiten

Nood aan een plaspauze? Er zijn gratis openbare toiletten te vinden op onderstaande locaties:

- Stadhuis (Grote Markt 58) van 9 uur tot 16 uur
- Stadsmuseum (Florent Van Cauwenberghstraat 14) van 10 uur tot 17 uur
- Speeltuin stadspark van 11 uur tot 19 uur
- Sportvelden naast het begijnhof van 9 uur tot 17.30 uur
- Sporthal De Komeet (Eeuwfeestlaan 183) van 9 uur tot 20 uur
- Sportcentrum 't Spui (Predikherenlaan 18) van 9 uur tot 20 uur
- Sporthal Stadspark (Leuvensevest 54) van 9 uur tot 20 uur

